

Raluca Rus

conflictul din
orientul apropiat
în perioada 1948-2000

COLECȚIE DE SUCCES

Raluca RUS

**Conflictul din Orientul
Apropiat în
perioada 1948-2000**

Lumen

Iași 2006

Raluca RUS

Conflictul din Orientul Apropiat în perioada 1948-2000

Editura Lumen este acreditată CNCIS sub nr 003

Tehnoredactare computerizată: Morariu Irina Maria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

Raluca RUS

Conflictul din Orientul Apropiat în perioada 1948-2000

Editura Lumen

Bibliografie

Pag.183

ISBN-10 973-7766-98-9

ISBN-13 978-973-7766-98-4

Extras din volumul:

Rus, R. (2006). Conflictul din Orientul Apropiat in perioada 1948-2000. Iasi, Romania:
Lumen.

Raluca RUS

**Conflictul din Orientul
Apropiat în
perioada 1948-2000**

Lumen

Iași 2006

Extras din volumul:

Rus, R. (2006). Conflictul din Orientul Apropiat in perioada 1948-2000. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata
intentionat goala

Extras din volumul:

Rus, R. (2006). Conflictul din Orientul Apropiat in perioada 1948-2000. Iasi, Romania:
Lumen.

Cuprins:

Introducere	7
Capitolul 1	9
Noi perspective asupra conflictul din Orientul Apropiat 1948-2000	9
A: Etapele conflictului.....	9
A 1: Războiul de independență din 1948-1949.....	9
A 2: Campania din Sinai, 1956	31
A 3: Războiul de Șase Zile, 1967.....	45
A 4: Războiul de Yom Kippur, 1973.....	62
A 5: Campania israeliană din Liban, 1982.	72
B: Tratatate și acorduri internaționale.....	83
ANEXE	99
Anexa 1: Declarația Balfour, 2 noiembrie 1917.	99
Anexa 2: Convenția privind dreptul la libera navigație pe Canalul de Suez, Constantinopol, 29 octombrie 1888...	101
Anexa 3: Rezoluția Consiliului de Securitate ONU nr. 242, 1967.....	107
Anexa 4: Rezoluția Consiliului de Securitate ONU nr. 338, 1973.....	109
Capitolul 2	111
Atitudinea României față de criza din Orientul Apropiat.	111
2A: Statul român și războiul de independență, 1948-1949	111
2B: Atitudinea României față de criza din Sinai.....	121
2C: Atitudinea României față de războiul din 1967.....	136
2D: Reacția statului român și războiul de Yom Kippur...	150
2E: România și campania Israelului în Liban	162
Bibliografie abreviată	177

Extras din volumul:

Rus, R. (2006). Conflictul din Orientul Apropiat in perioada 1948-2000. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata
intentionat goala

Extras din volumul:

Rus, R. (2006). Conflictul din Orientul Apropiat in perioada 1948-2000. Iasi, Romania:
Lumen.

Introducere

Studiul de față, consacrat conflictului din Orientul Apropiat în perioada 1948-2000, reprezintă o panoramă a acestor cincizeci și doi de ani caracterizați prin multiple conflicte și tentative de instaurare a păcii. Dacă evoluția evenimentelor din Orientul Apropiat a cunoscut, în special în ultimii ani, o hiper-mediatizare în România, numărul publicațiilor care acoperă acest subiect rămâne extrem de redus. Lucrarea de față se justifică prin creșterea interesului pentru istoria statului Israel și pentru evrei, popor fascinant, plasat de mentalul colectiv între mit și realitate. Țara Sfântă, cum e numit Israelul, situată la întretăierea a două lumi, cea orientală cu cea europeană, reprezintă o punte de legătură între cele două civilizații care cunosc o îmbinare armonioasă pe pământul făgăduit lui Moise.

Lucrarea este structurată pe două capitole. Primul capitol prezintă etapele conflictului arabo-israelian din 1948 până în 2000, cauzele premergătoare declanșării ciocnirilor militare, consecințele demografice, politice și teritoriale care au rezultat în urma războaielor, atitudinea Statelor Unite, a Uniunii Sovietice și reacția statelor arabe din regiune. Cel de-al doilea capitol oferă date cu privire la poziția oficială adoptată de statul român în conflictul din Orientul Apropiat, prezintă tentativele de mediere ale diplomației române și motivele economico-politice care justifică implicarea autorităților române în politica din Orient.

Anul 1991, anul Conferinței de la Madrid, semnarea Acordului de la Oslo în 1993, acord prin care statul Israel și Organizația de Eliberare Palestiniană se recunoșteau reciproc, marchează începutul procesului de pace din Orientul Apropiat. Au urmat o suită de tratate egipteano-israeliene, iordaniano-israeliene și israeliano-palestiniene care includeau în clauzele asigurarea păcii și securității frontierelor cu Egiptul, respectiv Iordania, combaterea acțiunilor teroriste și transferul de puteri și responsabilități dinspre israelieni către Autoritatea Palestiniană.

Interesul pentru un astfel de subiect este datorat și unei relative “tăceri” sau lipsei de transparență pe care regimul comunist a

Conflictul din Orientul Apropiat în perioada 1948-2000

practicat-o, nu numai în relațiile României cu statul Israel, ci în tot ceea ce reprezenta politica externă. Liberalizarea mass-mediei generează o explozie informațională oferită atât de numărul mare de ziare, reviste, magazine și alte publicații, cât și de apariția unor posturi de radio independente, a O.N.G.-urilor și a internet-ului.

Studiul se fundamentează pe documente din arhivele Ministerului Afacerilor Externe, arhivele de Stat ale Israelului, arhivele Institutului de Pace „Henry Truman”, arhivele Ebraice de Film „Steven Spielberg”, arhivele 1989 (Radio Europa Liberă), publicații ale Centrului Internațional de Studiu al Antisemitismului „Vidal Sassoon”, pe studii de referință ale unor cunoscuți autori care prezintă date demografice, evoluțiile politice din Israel și statele arabe, soluționarea politică a conflictului arabo-israelian, domeniile de colaborare și obstacolele care subminează procesul de pace.

Pentru a depăși nivelul de clișee și proiecții eronate, pentru a renunța la prejudecăți și stereotipii, se impune o analiză științifică a evenimentelor care au făcut istoria celor peste cincizeci ai relațiilor arabo-israeliene. Obiectivul urmărit este de a decodifica și analiza imaginea mitică pe care regiunea Orientului Apropiat o insuflă încă în mentalul colectiv.

Capitolul 1

Noi perspective asupra conflictului din Orientul Apropiat 1948-2000

A: Etapele conflictului

A 1: Războiul de independență din 1948-1949

Cauzele care au declanșat războiul de independență, în limba arabă „al nakba”- dezastrul, pot fi decriptate în evenimentele desfășurate înaintea anului 1948, data oficială consemnată de istorie. Primul congres sionist organizat în 1897 la Basel, în Elveția, la inițiativa lui Theodor Herzl a pus bazele mișcării naționale israeliene. Cu ocazia congresului, organizația sionistă și-a definit ca obiectiv principal constituirea unui cămin național evreiesc în Palestina. La acea dată, Palestina se afla sub ocupația Imperiului Otoman al cărui sultan l-a primit pe Herzl în audiență, i-a ascultat propunerea și a refuzat-o respectuos. Diferența dintre populația arabă și cea israeliană constituia un avantaj în favoarea palestinienilor al căror număr era situat în jurul cifrei de 500.000 față de doar cei 50.000 de locuitori evrei. În concluzie, raportul dintre evrei și palestinieni era, în 1897, de un evreu la zece arabi.

Organizațiile naționaliste arabe consideră Declarația Balfour act emis de britanici în 1917 sursa conflictului arabo-israelian. Declarația prevedea înființarea unui „cămin național evreiesc în Palestina”¹. La data la emiterii Declarației exista deja o mișcare națională arabă condusă de șeriful Hussein din Mecca și de fiul său Faysal, devenit ulterior regele Faysal I al Irakului. Era perioada în care populația arabă a început să se elibereze de sub dominația otomană. În acest context, britanicii, care în timpul Primului Război Mondial s-au aflat în tabăra opusă Imperiului Otoman, i-au promis lui Hussein, prin persoana înaltului Comisar din Egipt, sir Henry

¹ Anexa 1.

Conflictul din Orientul Apropiat în perioada 1948-2000

MacMahon, sprijin pentru a se elibera de sub stăpânirea otomană în scopul obținerii independenței teritoriilor arabe. Hussein a acceptat propunerea și s-a angajat într-o revoltă anti-otomană. Ca urmare a acestei duble lovituri, Imperiul Otoman a fost zdruncinat atât din interior, cât și din exterior, fapt care a condus la căderea sa iminentă. Acordurile de la Versailles din 1919 au oferit Regatului Britanic mandatul asupra Palestinei, Mesopotamiei și Siriei, mandat intrat în vigoare în 1922, dată la care Consiliul Ligii Națiunilor și-a exprimat acordul².

În ciuda promisiunii lui MacMahon, arabii au fost nevoiți să accepte mandatul britanic impus în Peninsula Arabică, precum și Declarația Balfour. Primele incidente între evrei și arabi au avut loc în 1920, 1921 și 1929, însă au reprezentat cazuri izolate, de mică amploare. La începutul anilor douăzeci, palestinienii dețineau un avantaj demografic considerabil, numărând o cifră de 600.000 față de cei 56.000 de evrei³. Prima revoltă arabă împotriva mandatului britanic, dar și împotriva evreilor, a avut loc abia în 1937. Cauzele au constat în modul în care englezii gestionau emigrarea evreilor veniți din Europa în Palestina, precum și modalitatea în care britanicii administrau teritoriul, permițând noilor veniți să achiziționeze pământ.

Până la începutul deceniului patru al secolului al XX-lea, poporul evreu s-a organizat într-o comunitate cu un sistem de autogovernare, a experimentat noi forme de așezare, inclusiv kibutzurile de tip socialist, și-a dezvoltat propriul sistem educațional, a creat o presă în limba ebraică, cunoscând un real progres cultural în comparație cu populația arabă. În 1937, arabii au înregistrat un spor demografic, ajungând la 800.000 de locuitori, în timp ce evreii, în ciuda numărului mare de emigranți alungați din Europa de Hitler, au atins doar 400.000⁴. În urma revoltei arabe, Comisia Regală britanică a recomandat partiția Palestinei în două state: unul arab și unul

² *Mandatul asupra Palestinei*, 24 iulie 1922, preambul.

³ Nadav Safran, *From War to War. Arab-Israeli Confrontation 1948-1967*, Western Publishing Company, New-York, 1969, p. 25.

⁴ *Ibidem*, p. 26.

evreiesc. Propunerea a fost respinsă de arabi, în timp ce organizația sionistă, în ciuda unor rezerve, s-a arătat deschisă către o astfel de soluție.

Britanicii au încercat o nouă formă de reglementare a conflictului și au organizat o conferință la Londra, în februarie 1939. Din nou liderii arabi și cei palestinieni au reacționat dur, refuzând să stea la aceeași masă cu reprezentanții evreilor. Se pare că această atitudine intolerantă a impresionat autoritățile britanice, care, în 1939, au impus prin „Carta Albă”, o politică ce prevedea crearea unui stat independent numit Palestina și guvernat de arabi. Noul stat arab urma să se afle sub administrația britanică pe o perioadă de tranziție de zece ani, perioadă după care devenea independent, cu condiția adoptării de către palestinieni a unei Constituții în care să fie garantate drepturile minorității evreiești. Mai mult, prin noua politică s-au impus restricții în domeniul emigrării evreilor din Europa și nu în puține cazuri s-a interzis ancorarea vaselor care îi transportau pe emigranți. O parte din aceste vase au avut o soartă tragică și au fost distruse de submarinele nemțești sau de cele sovietice, cum s-a întâmplat cu vasul „*Struma*”, scufundat în februarie 1942 în Marea Neagră.

După cel de-al Doilea Război Mondial politica britanicilor în Orientul Apropiat a suferit modificări, de altfel mandatul lor nu a mai durat decât trei ani. Evreii s-au bucurat de un capital de simpatie în Europa ca urmare a Holocaustului inițiat și organizat de Hitler, în timp ce în Palestina arabii duceau o politică agresivă față de britanici, organizând atentate teroriste și revolte. Toți acești factori au determinat coroana regală să transfere Organizației Națiunilor Unite (ONU) problema Palestinei, fiind evidentă imposibilitatea sa de a face față crizei. Problema Palestinei a fost dezbătută în Adunarea Generală ONU, unde s-au propus două soluții: o federație, formată din două entități, una arabă și una israeliană; cea de a doua soluție a fost cea a împărțirii în două state distincte, unul arab și unul evreiesc. Liderii arabi au respins ambele propuneri. Cu toate acestea, în 29 noiembrie 1947, ONU a emis rezoluția nr. 181 care prevedea

Conflictul din Orientul Apropiat în perioada 1948-2000

împărțirea Palestinei în două state distincte⁵, rezoluție respinsă și de această dată de liderii arabi.

Planul de partiție emis de ONU cuprindea patru părți. Prima parte prevedea: sfârșitul mandatului britanic cel târziu până la data de 1 august 1948; divizarea Palestinei în două state: arab și evreiesc; dobândirea independenței celor două state⁶. Erau totodată reglementate chestiuni legate de locurile sfinte, drepturile religioase și ale minorităților, dreptul de tranzit, statutul bunurilor și admiterea celor două state ca membre ONU. Uniunea economică, cetățenia, convențiile internaționale și obligațiile financiare erau de asemenea dezbătute în plan⁷.

A doua parte a planului definea frontierele prevăzute pentru statul arab și cel evreiesc, făcând și o scurtă mențiune la orașul Ierusalim, care avea statutul de zonă internațională⁸. Cea de a treia parte a planului face referire exclusiv la Ierusalim, definit ca un *corpus separatum* aflat sub jurisdicția ONU. Erau precizate limitele orașului, cel mai estic punct fiind Abu Dis, Betleem la sud, Ein Karim (plus Motza) în vest și Shu'fat în nord. Ierusalimul dispunea de autonomie locală, fiind prevăzută pentru locuitorii orașului o cetățenie proprie, diferită de cea arabă sau israeliană. Limbile oficiale ale orașului erau araba și ebraica. Toate aceste prevederi au fost stabilite pe o perioadă de zece ani cu posibilitatea ca, la sfârșitul perioadei de tranziție, rezidenții orașului Ierusalim să-și exprime printr-un referendum opțiunea privind modificarea regimului⁹. Ultima parte din planul propus de Națiunile Unite se

⁵ Arhivele de Stat din Israel (ASI), *Documents of the Foreign Policy of Israel*, vol. 3, Rezoluția Adunării Generale ONU (A/RES/) nr. 181(II)(A+B), *Planul de partiție*, 29 noiembrie, 1947.

⁶ ASI, A/RES/181(II)(A+B), 29 noiembrie 1947, partea I, lit. A, pct. 1 și 3.

⁷ ASI, A/RES/181(II)(A+B), 29 noiembrie 1947, partea I, lit. C, cap. 3.

⁸ Vezi harta 1.

⁹ ASI, A /RES/181(II)(A+B), 29 noiembrie 1947, partea III, lit. D.

adresa străinilor care au beneficiat de imunitate, protecție și privilegii în timpul Imperiului Otoman, cerându-li-se renunțarea la acestea¹⁰.

Atitudinea rigidă, dar care s-a dovedit a fi fatală arabilor, s-a datorat convingerii lor absolute că sunt îndreptățiți moral și fizic să nu accepte nici un fel de compromis. Lipsa de unitate din interiorul lumii arabe a jucat un rol decisiv în acest refuz permanent exprimat de arabi. Conflictul arabo-israelian s-a declanșat a doua zi după emiterea rezoluției ONU nr. 181. Așezările evreiești din întreaga țară au fost atacate și hărțuite de trupele de gherilă palestiniene (fedainii) care colaborau cu voluntari din statele arabe vecine.

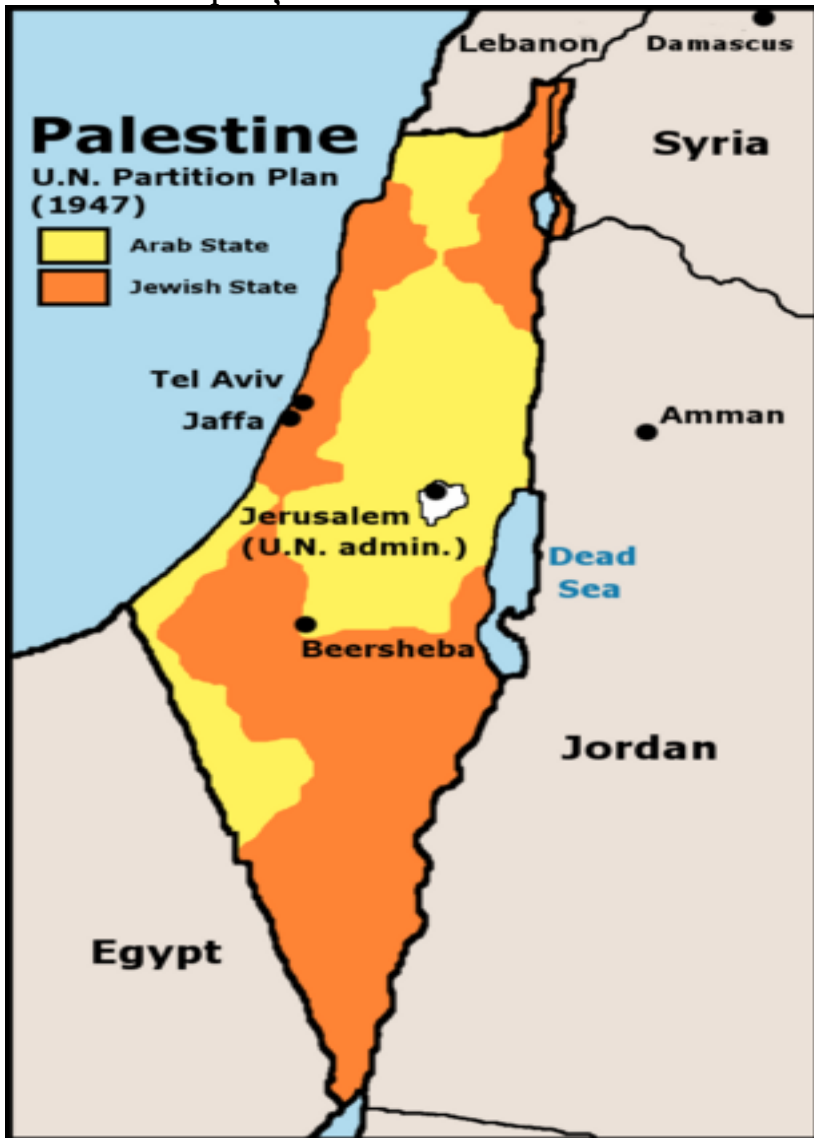
Încă din momentul declanșării războiului coaliția arabă nu a mobilizat un număr mare de combatanți. Astăzi, este evident faptul că au subestimat forța trupelor evreiești. Deși statele arabe combatante dispuneau de o populație de patruzeci de ori mai mare decât cei 700.000 de evrei, pe parcursul războiului numărul evreilor mobilizați (bărbați și femei deopotrivă) a fost întotdeauna mai ridicat decât cel al arabilor. Războiul de independență a fost unul atipic, fiind întrerupt de armistiții și acorduri impuse din exterior. Cu toate că oficial a durat opt luni, doar un sfert din această perioadă a constat în ciocniri efective de trupe. Singura șansă a aliaților arabi de a câștiga acest război a fost în primele săptămâni, armata evreiască nefiind familiarizată cu noul tip de echipament militar primit din Europa.

Există mai multe opinii cu privire la etapele primului conflict israeliano-arab: Nadav Safran de pildă, împarte războiul de independență în patru părți; într-un articol¹¹, Terence Prittie distinge două faze ale aceluiași război; iar Abba Eban analizează conflictul din perspectiva reprezentantului Israelului la ONU și la Washington.

¹⁰ ASI, A /RES/181(II)(A+B), 29 noiembrie 1947, partea IV.

¹¹ Terence Prittie, *Middle East Refugee*, în „The Palestinians. People, History, Politics”, ed. American Academic Association for Peace in the Middle East, New-Jersey, 1975, p. 51.

Harta 1
Planul de partiție ONU

www.wikipedia.com

Într-o primă fază, confruntarea a durat din 29 noiembrie 1947 până în 1 aprilie 1948 și a avut caracterul unui război civil palestinian-evreiesc. Din 25 ianuarie 1948, trupele arabe, cunoscute sub numele de „armata de eliberare arabă”¹², au intrat sub conducerea lui Fawzi el Kawakji, sirian de origine. Un alt front de război era localizat în zona Ierusalimului, unde armatele arabe erau conduse de Abd al Kader al Husseini, care a acceptat să colaboreze cu Kawakji și a declanșat un intens asediu asupra Ierusalimului. Kader al Husseini, împușcat mortal în aprilie 1948, se pare că făcea parte din familia dinspre mamă a lui Arafat, familie de origine nobilă, care locuia la Ierusalim. Kader al Husseini, era nepotul lui Amin al – Husseini, liderul revoltei arabe din 1937, care, arestat de britanici, a fost aliatul lui Hitler, în timpul celui de al Doilea Război Mondial.

Singurul stat arab care avea relații cu evreii era Iordania, relații menținute în secret de regele Abdullah. Colaborarea regelui cu partea evreiască a continuat și după emiterea rezoluției ONU nr.181, Abdullah fiind de acord să permită trupelor arabe să ocupe doar acele teritorii alocate arabilor prin rezoluție. După 15 mai 1948, dată la care Imperiul Britanic a anunțat sfârșitul mandatului britanic asupra Palestinei, Israelul și-a proclamat independența. Statele Unite ale Americii și Uniunea Sovietică au recunoscut statul israelian ca fiind independent și suveran. În aceeași zi armatele a cinci state arabe, Siria, Libanul, Iordania, Egiptul și Irakul, au declanșat ofensiva anti-israeliană, pe uscat, pe mare și în aer, având ca scop blocarea procesului de implementare a rezoluției ONU nr. 181 și ștergerea de pe hartă a proaspătului stat creat, Israel.

În 29 mai 1948, la doar paisprezece zile de la proclamarea independenței statului Israel, Abba Eban, reprezentantul israelian la ONU, a luat cuvântul în fața Consiliului de Securitate reunit pentru a soluționa problema conflictului din Orientul Apropiat. Într-o pledoarie care a făcut istorie, Eban, la doar 32 de ani cel mai tânăr reprezentant al unui stat, chiar dacă la acea dată Israelul avea doar statutul de observator la ONU, s-a adresat în plen și a anunțat pretențiile și drepturile de stat suveran și independent ale Israelului.

¹² André Chouraqui, *Statul Israel*, ed. Corint, București, 1998, p.42.

Conflictul din Orientul Apropiat în perioada 1948-2000

Conform articolului (II) 7 din Carta ONU este interzis Statelor Unite să intervină în problemele care intră sub jurisdicția națională a unui stat. În consecință, emigrarea evreilor în Israel este o problemă care privește strict politica Israelului și autoritățile israeliene sunt singurele îndreptățite să decidă asupra modului de soluționare a emigrărilor. Un astfel de subiect sensibil nu intră în sarcina Consiliului de Securitate și cu atât mai puțin a statelor arabe sau a englezilor. Cum amintea Abba Eban în memoriile sale: „dacă statele arabe vor pace cu Israelul, o vor avea. Dacă vor război, îl vor avea și pe acesta. Dar, indiferent dacă vor pace sau război, statul Israel suveran este în măsură să decidă”¹³. Și continua viitorul ministru de externe al Israelului: „emigrările în Israel nu sunt treaba Egiptului, Irakului sau a Ligii Arabe și nu vor face subiectul unei discuții cu aceștia”¹⁴. Discursul l-a transformat pe Eban dintr-un necunoscut într-un erou național.

Poziția evreilor a fost întărită de sprijinul acordat de Uniunea Sovietică, care nu numai că a recunoscut independența statului israelian, dar a cerut cehilor să vândă armament evreilor, încercând un joc politic de succes în Orient, manifestat cu precădere după debutul Războiului Rece. La începutul războiului, situația armatei israeliene- Tsahal- nu era din cele mai fericite. Era formată din doar 21.000 de oameni și nu putea să asigure o protecție eficientă a evreilor întrucât dotarea cu armament era deficitară. Evreii nu aveau avioane, blindate sau alt tip de armament. În aceste condiții, inițiativa Franței și a Cehoslovaciei, care au decis să înarmeze trupele israeliene, a fost mai mult decât binevenită. La directivele sovieticilor, cehii au transformat un aeroport civil în unul militar pentru a putea permite înarmarea Israelului, acțiune desfășurată prin aeroportul de la Tel-Aviv¹⁵. Tot ceea ce au așteptat vasele din Europa încărcate cu armament destinat trupelor israeliene a fost sfârșitul mandatului britanic. În scurt timp, armata evreiască a

¹³ Abba Eban, *An Autobiography*, Random House, New-York, 1977, p. 120.

¹⁴ *Ibidem*, p.121.

¹⁵ Howard Sachar, *The Arab-Israeli Issue in the Light of the Cold War*, Washington D.C., Sino-Soviet Institute Studies, 1996, p. 546-547.

beneficiat de o tehnică militară și de echipamente mult superioare celor deținute de arabi, întregul arsenal provenind din porturile europene, fiind acumulat și pregătit din timp pentru această confruntare.

Au urmat patru săptămâni de lupte întrerupte de un armistițiu cu durata de o lună impus de ONU în 11 iunie 1948 și intrat în vigoare la ora șase dimineața. În cele patru săptămâni, coaliția arabă a ocupat majoritatea teritoriilor alocate arabilor prin rezoluția ONU nr. 181, trupele egiptene au reușit să izoleze regiunea Negevului, în timp ce Ierusalimul era în stare de asediu. Tsahal, tânăra armată israeliană lipsită total de experiența unui război inter-statal, a luptat cu o forță insuflată mai degrabă de panică și disperare decât de superioritatea militară. Obosită după cele șase luni de lupte civile purtate cu palestinienii înainte de 15 mai, s-a văzut pusă în fața unui arsenal impresionant, alcătuit din tancuri și avioane inamice. O strategie clară și bine concepută, o mai bună organizare și o colaborare mai eficientă erau necesare israelienilor. Toate acestea s-au realizat în timpul armistițiului impus de ONU. Evreii au gestionat mai bine repaosul, importând mari cantități de armament din Europa, în special din Cehoslovacia comunistă. Autoritățile israeliene au reușit să treacă peste controlul impus asupra armelor, având în spate experiența din timpul Cartei Albe.

Armistițiul de o lună a fost impus de mandatarul Națiunilor Unite în Palestina, Conte de Wisborg, Folke Bernadotte, descendent al lui William Cuceritorul și membru al familiei regale a Suediei. Bernadotte a fost trimis în Israel de Națiunile Unite încă din 20 mai 1948 și tot în această țară mandatarul ONU și-a găsit sfârșitul, fiind asasinat la Ierusalim în 17 septembrie, în același an, de către autori necunoscuți. Armistițiul a durat până în 9 iulie, zi în care armata arabă a refuzat să se supună directivelor ONU și a atacat din nou. De această dată, ciocnirile între cele două armate s-au desfășurat pe durata a șase zile, după care ONU a impus al doilea armistițiu. În cele șase zile, Israelul a fost nevoit să facă față atacului lansat din sud de egipteni, precum și frontului deschis în centrul țării de armatele iordaniene. Tsahal a reușit să deschidă drumul spre Ierusalim aflat încă sub stare de asediu. Armata de eliberare palestiniană a suferit

Eqpvkpwctgc "ceguvwk" xqnwo "q" rwvg k
volumul de pe

www.edituralumen.ro
www.librariavirtuala.com

ucw "fkp" nkdt tkkng "pqcuvtg" r

Studiul de față, consacrat conflictului din Orientul Apropiat în perioada 1948-2000, reprezintă o panoramă a acestor cincizeci și doi de ani caracterizați prin multiple conflicte și tentative de instaurare a păcii. Dacă evoluția evenimentelor din Orientul Apropiat a cunoscut, în special în ultimii ani, o hiper-mediatizare în România, numărul publicațiilor care acoperă acest subiect rămâne extrem de redus. Lucrarea de față se justifică prin creșterea interesului pentru istoria statului Israel și pentru evrei, popor fascinant, plasat de mentalul colectiv între mit și realitate. Țara Sfântă, cum e numit Israelul, situată la întretăierea a două lumi, cea orientală cu cea europeană, reprezintă o punte de legătură între cele două civilizații care cunosc o îmbinare armonioasă pe pământul făgăduit lui Moise.

Autoarea

Conținutul acestui volum nu reprezintă în mod necesar punctul de vedere al Editurii Lumen sau al finanțatorilor

Publicat cu finanțarea:

media
LUMEN
www.EdituraLumen.com

www.EuroMarket.ro
Design, Prints, Web sites
E-commerce applications